

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ**ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ****ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 09/2012****ΑΠΟΦΑΣΗ 51/2012**

Στην Καλαμάτα σήμερα, **την 11^η Ιουνίου 2012, ημέρα Δευτέρα και ώρα 13:00** στο Δημαρχιακό Κατάστημα της οδού Αριστομένουσ 28, συνέρχεται στην 9η/2012 συνεδρίαση η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής του Δήμου Καλαμάτας, μετά την υπ' αριθμ. πρωτ. 34110/7-6-2012 πρόσκληση του κ. Προέδρου, που επιδόθηκε σύμφωνα με το νόμο.

Παραβρίσκονται στη συνεδρίαση αυτή ο κ. Χρήστος Ριζάς, Αντιδήμαρχος Καλαμάτας, Πρόεδρος της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και από τα τακτικά μέλη οι κ.κ. 1) Αδαμόπουλος Ιωάννης, 2) Αθανασόπουλος Κων/νος, 3) Δικαιουλάκος Βασίλειος, 4) Καραγιάννης Ανδρέας, 5) Μανδηλάρης Ιωάννης και 6) Νιάρχος Αναστάσιος.

Δεν παραβρίσκονται αν και κλήθηκαν νόμιμα τα τακτικά μέλη κ.κ.: 1) Δημόπουλος Δημήτριος και 2) Μωρακέας Σπυρίδων.

Αφού επιτυγχάνεται έτσι νόμιμη απαρτία, ο Πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη της συνεδρίασης.

.....
Στη συνέχεια εισάγεται από τον κ. Πρόεδρο για συζήτηση το 5ο θέμα της ημερήσιας διάταξης με τίτλο :

Ανάπλαση ανατολικής όχθης του ποταμού Άριος με δημιουργία πεζοδρόμου και ποδηλατοδρομίου.

Η υπ' αριθμ. πρωτ. 34873/11-6-2012 εισήγηση του Τμήματος Μελετών της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου έχει ως εξής:

ΘΕΜΑ: Έγκριση μελέτης με τίτλο «Ανάπλαση της ανατολικής όχθης του ποταμού Άρι με δημιουργία πεζόδρομου - ποδηλατόδρομου», στη θέση Ακοβίτικα του Δήμου Καλαμάτας.

Εισηγούμαστε για την έγκρισή της υπ' αρ. 67/2012 μελέτης ,στη θέση Ακοβίτικα του Δήμου Καλαμάτας , με τίτλο «Ανάπλαση της ανατολικής όχθης του ποταμού Άρι με δημιουργία πεζόδρομου – ποδηλατόδρομου» και προϋπολογισμού 379.292,16 € με ΦΠΑ που εκπονήθηκε από το τμήμα Μελετών.

Παράλληλα προκειμένου να υποβληθεί αίτηση χρηματοδότησης του ως άνω έργου στο χρηματοδοτικό πρόγραμμα του Πράσινου Ταμείου “Αστική Αναζωογόνηση 2012-2015” σε αντίστοιχο άξονα Προτεραιότητας και Μέτρο παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΤΖΑΜΟΥΡΑΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

Συνημμένα : Φάκελος Μελέτη.

Κοινοποίηση: Δ.Σ. Καλαμάτα
Τ.Υ. Δήμου Καλαμάτας

Η συνημμένη στην παραπάνω εισήγηση τεχνική περιγραφή έχει αναλυτικά ως εξής:

Τ Ε Χ Ν Ι Κ Η   Ε Κ Θ Ε Σ Η

ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΜΕΛΕΤΗΣ

Περιοχή της μελέτης είναι η λωρίδα γης που βρίσκεται μεταξύ της κοίτης του ποταμού Αρι και του επαπτόμενου σε αυτόν δρόμο. Διαμορφώνεται μια περαστική διαδρομή μήκους 900 μέτρων για αναψυχή και εξερεύνηση του φυσικού περιβάλλοντος που αρχίζει από την γέφυρα του ποταμού (στις εκβολές του) και καταλήγει στον αρχαιολογικό χώρο των Ακοβιτικών . Όλες οι παρεμβάσεις που προτείνονται είναι ηπίου χαρακτήρα και δεν θα ενοχλήσουν στο ελάχιστο το φυσικό περιβάλλον του ποταμού. Ο πεζόδρομος – ποδηλατοδρόμος κατασκευάζεται παράλληλα με τον υφιστάμενο δρόμο δημιουργώντας σε μερικά σημεία ένα είδος εξώστη πάνω από την φυσική διαμόρφωση των πρανών της όχθης. Παράλληλα στην διαδρομή του πεζόδρομου - ποδηλατοδρόμου κατασκευάζεται και ένα χωμάτινο μονοπάτι που άλλοτε εφάπτεται και άλλοτε απομακρύνεται από την διαδρομή του πεζόδρομου - ποδηλατοδρόμου αφήνοντας κενά τα οποία θα καλύπτονται με φύτευση. Η διαδρομή του μονοπατιού ακολουθεί το ανάγλυφο του εδάφους και η επικοινωνία με το ποτάμι γίνεται άμεση. Στα λίγα σημεία που προκύπτουν υψομετρικές διαφορές θα τοποθετούνται κιγκλιδώματα για την προστασία των χρηστών και η συνέχεια της διαδρομής θα γίνεται με ράμπες. Για την συγκράτηση του εδάφους που γεινιάζει με την κοίτη του ποταμού και είναι αρκετά χαλαρό, χρησιμοποιούνται κορμοί δέντρων οι οποίοι και πακτώνονται στο έδαφος.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

- Το βασικό σημείο αναφοράς της περιοχής είναι ο ποταμός και ο υφιστάμενος δρόμος που εκτείνεται παράλληλα με το ποτάμι.
- Το ότι το βόρειο τμήμα του πεζόδρομου - ποδηλατοδρόμου βρίσκεται εντός του αναθεωρημένου αρχαιολογικού χώρου Ακοβίτικων (ΦΕΚ 244 ΑΑΠ 24-06-12)
- Η υπάρχουσα δεντροστοιχία από ευκαλύπτους
- Οι δυο σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι

Επίμηκες οικοδόμημα με προσανατολισμό από Β προς Ν. Το μεγαρόσχημο αυτό κτήριο ("Μέγαρο" Α), με πλάτος 15μ. και σωζόμενο μήκος 28μ. (το αρχικό υπολογίζεται στα 35μ.), αποτελείται από θεμέλιο ύψους 1μ. με τοίχο από ποταμίσιες πέτρες πάχους 0,80 - 1,45μ. και ανωδομή από ωμές πλίνθρες. Ανήκει στην Πρωτοελλαδική (ΠΕ) II περίοδο, όπως πιστοποιείται από τα σχετικά ευρήματα (κύμβες και άλλα όστρακα από εγχάρακτα αγγεία). Είναι το μεγαλύτερο γνωστό κτήριο της περιόδου αυτής στον ελλαδικό χώρο και παρουσιάζει αναλογίες -μολονότι δεύτερο ως προς την αρχιτεκτονική τελειότητα- με την "Οικία των Κεράμων" της Λέρνας στην Αργολίδα.

Δυτικότερα του "Μεγάρου" Α αποκαλύφθηκαν και άλλα δύο σύγχρονα, με ίδιο χαρακτήρα και οικοδομικά χαρακτηριστικά, κτίσματα της ΠΕ II εποχής. Η ανασκαφική έρευνα του ακμαίου αυτού συνοικισμού των μέσων της 3ης χιλιετίας π.Χ. κοντά στην Καλαμάτα, πραγματοποιήθηκε κατά τα έτη 1969 και 1970 από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ολυμπίας, αλλά δεν έχει ολοκληρωθεί.

Σε απόσταση 200μ. νότια του ΠΕ II μεγάρου και 650μ. περίπου από τη σημερινή παραλία της Καλαμάτας, ερευνήθηκε από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ολυμπίας, το καλοκαίρι του 1968, ορθογώνιο οικοδόμημα με εσωτερικό δωρικό περιστύλιο και στέγη από κεραμίδες λακωνικού τύπου. Αποκαλύφθηκε η βόρεια πλευρά του με συνολικό μήκος 33μ. και πλάτος 8μ. Ο προορισμός του κτηρίου δεν είναι απόλυτα σαφής. Δύο επιγραφές σε συνδυασμό με άλλα ευρήματα-αφιερώματα συνέβαλαν καθοριστικά στην ταύτιση του χώρου με ιερό αφιερωμένο στον Ποσειδώνα. Οι επιγραφές ΑΝ]ΕΘΕΚΕ ΘΙ[... , από το χείλος μεγάλου πιθαριού, και Π]ΟΗΟΙΔΑ[ΝΙ, από όστρακο μελαμβαφούς κυπέλλου, συμπληρώθηκαν από τον ανασκαφέα ως εξής: Ποηοιδά[νι αν]έθεκε ο Θι[οπαλίδας (550-525 π.Χ.).

ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

1. Κατασκευή πλάτους 1,50 μέτρων πεζοδρομου-ποδηλατοδρόμου (μήκους 617,5 μέτρων + 260 μέτρων) από χωμάτινο σταθεροποιημένο δάπεδο τύπου kourgasan χρώματος καφέ χρώματος παράλληλα με τον υφιστάμενο δρόμο. Η διαμόρφωση του γίνεται σε μεγάλο μέρος του, επί του υφιστάμενου δρόμου (εξασφαλίζεται σταθερή υποβαση). Προς την πλευρά του υφιστάμενου δρόμου κατασκευάζεται κράσπεδο και σε αποστάσεις φρεάτια απορροής όμβριων από τον δρόμο προς το ποτάμι.
2. Κατασκευή ενός παραποτάμιου μονοπατιού πλάτους 1.00 μέτρου (μήκους 640 μέτρων) με διαμόρφωση δαπέδου από συμπιεσμένη ποταμίσια άμμο (ή στουρνάρι) που εγκιβωτίζεται από κορμούς δέντρων (τοποθετούνται παράλληλα προς το έδαφος) που σταθεροποιούνται στο έδαφος με σκυρόδεμα. Το μονοπάτι διαμορφώνεται σε επαφή με τον ποδηλατόδρομο και απομακρύνεται στα σημεία πλησιάζοντας στην κοίτη του ποταμού σε σημεία που το φυσικό ανάγλυφο της όχθης το επιτρέπει.
3. Κατασκευή μικρής ξύλινης γέφυρας-προβόλου μήκους 25 μέτρων και πλάτους 1,50 μετρων για την συνέχεια της διαδρομής στο σημείο που συναντά τον αρχαιολογικό χώρο και αποτελεί και το δυσμενέστερο σημείο διαθέσιμης εύρους λωρίδας γης. Η όλη κατασκευή σταθεροποιείται στο έδαφος με αγκυρια και βάση από σκυρόδεμα σε σημεία που το φυσικό ανάγλυφο της όχθης το επιτρέπει (ανατολική πλευρά της κατασκευής)
4. Κατασκευή ξύλινης εξέδρας εμβαδού 14 μ2 με διαμόρφωση καθιστικού από ξυλεία που επεκτείνεται με μικρο πρόβολο πάνω από την κοίτη του ποταμού. Όλη η εξέδρα εδράζεται σε τσιμεντένια βάση που κατασκευάζεται σε σταθερό έδαφος.
5. Ξύλινο κιόσκι στην αρχή και ξύλινο κιόσκι με ξύλινα καθιστικά (τραπεζοπαγκοι) στο μέσο της διαδρομής
6. Χωματοουργικές επεμβάσεις για την εμπειξη κορμών δέντρων διαμέτρου 30-40 εκ. για την συγκράτηση των χωμάτων στην όχθη και διαμόρφωση των διαδρομών.
7. Δημιουργία – μετακίνηση του υφιστάμενου δρόμου ανατολικότερα σε σημεία που απαιτείται.
8. Δυο ξύλινες πινακίδες πληροφόρησης για αρχαιολογικούς χώρους και την βιοποικιλότητα της περιοχής
9. Σηθαία συγκράτησης του πρηνούς της όχθης από κορμούς δέντρων πακτωμένους στο έδαφος στα σημεία που διέρχεται από ασταθές έδαφος
10. Ξύλινη περίφραξη σε επιλεγμένα σημεία της διαδρομής
11. Φύτευση πλατάνιων

Καλαμάτα 21 / 5 / 2012

**Γιαννακόπουλος Νικόλαος
Αρχιτέκτων Μηχανικός**

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

αρχή διαδρομής - νότιο άκρο (γέφυρα)

χαρακτηριστικό σημείο στην αρχή της διαδρομής (υφιστάμενος δρόμος)

χαρακτηριστικό σημείο στο μέσο της διαδρομής (υφιστάμενος δρόμος)

σημείο διαδρομής-υφιστάμενη γέφυρα

σημείο διαδρομής με μικρότερο εύρος (θέση ξύλινης γέφυρας – προβόλου)
(με περίφραξη ο αρχαιολογικός χώρος)

τέλος διαδρομής - βόρειο άκρο (θέση ξύλινης εξέδρας)
(με περίφραξη ο αρχαιολογικός χώρος)

Η εισήγηση του κ. Προέδρου καθώς και η διαλογική συζήτηση που διεξάγεται επί του θέματος, έχουν ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Προτείνεται από τον αρχαιολογικό χώρο του Ιερού του Ποσειδώνος κατά μήκος του ποταμού Άρι και μέχρι το δρόμο τον παραλιακό, μέχρι τη γέφυρα που είναι ο παραλιακός δρόμος, στην ανατολική όχθη του ποταμού να δημιουργηθεί ένας πεζόδρομος - ποδηλατόδρομος περίπου 900 μέτρων.

Ο πεζόδρομος αυτός και ποδηλατόδρομος θα είναι με υλικά τα οποία θα είναι ήπιας προέλευσης και θα είναι κοντά στο περιβάλλον και συγκεκριμένα θα οριοθετηθούν οι δύο διάδρομοι αυτοί για το ποδήλατο και για τον πεζό με κορμούς δέντρων επιγμένους στην όχθη και μέσα θα βάλουμε ένα συμπίεσμένο υλικό, είτε είναι στουρνάρι, αυτό το κόκκινο στουρνάρι το οποίο μπορούμε να βάλουμε είτε άμμος συμπίεσμένη την οποία θα προμηθευτούμε.

Ο πεζόδρομος θα έχει περίπου πλάτος 1,5 με 2 μέτρα, όπου μας παίρνει, θα υπάρχει μια ξύλινη γέφυρα πρόβολος μήκους 25 μέτρων και πλάτους 1,5 μέτρων για τη συνέχεια της διαδρομής στο σημείο που συναντά τον αρχαιολογικό χώρο και αποτελεί και το πιο στενό σημείο εκεί πέρα. Θα υπάρξει και μια κατασκευή ξύλινης εξέδρας εκεί μπροστά 14 τετραγωνικών μέτρων όπου θα μπορεί κάποιος να κάθεται αμφιθεατρικά, με δύο - τρία σκαλάκια δηλαδή μη νομίζετε τίποτα ιδιαίτερα, όλα αυτά ξύλινα και προσφιλή με το περιβάλλον για να υπάρχει ένα καθιστικό εκεί για να μπορούν να γίνονται και κάποιες συζητήσεις αν κάποιος πάει, πάει κάποια μονάδα να ακούσει από τον αρχαιολόγο ή από κάποιον άνθρωπο για το Ιερό του Ποσειδώνος το οποίο ευελπιστούμε να προχωρήσουν οι ανασκαφές, να μπορούν να κάθονται κατά μήκος του ποταμού και να ενημερώνονται.

Θα δημιουργήσουμε στο ίδιο σημείο και ένα ξύλινο κιόσκι με ένα ξύλινο καθιστικό, τραπεζόπαγκο δηλαδή στα μέσα της διαδρομής.

Θα υπάρξουν και δύο ξύλινες πινακίδες πληροφόρησης για αρχαιολογικούς χώρους και την βιοποικιλότητα της περιοχής.

Θα υπάρξουν στηθαία συγκράτησης του πρηνούς της όχθης από κορμούς δέντρων πακτωμένους στο έδαφος, στο ασταθές έδαφος και μια ξύλινη περίφραξη σε επιλεγμένα σημεία της διαδρομής για να μπορεί να παρέχει μια ασφάλεια είτε στον ποδηλάτη είτε στον πεζό και επίσης προτείνει η μελέτη μια φύτευση πλατανιών κατά μήκος της διαδρομής.

Έχουμε κάνει μια απριόρι συζήτηση με τις αρχαιολογικές υπηρεσίες, το βλέπουν θετικά το θέμα, δεν μας έχουν δώσει μολονότι έχω παρέμβει και προχθές, γραπτή απάντηση, όμως πιστεύουμε και ευελπιστούμε να είναι θετική, όπως επίσης και από την υπηρεσία περιβάλλοντος.

Ζητάμε λοιπόν κύριοι συνάδερφοι να προχωρήσουμε στην έγκριση της μελέτης που ανέγνωσα, με προϋπολογισμό 379.292,16 ευρώ με ΦΠΑ που εκπονήθηκε από το τμήμα μελετών της υπηρεσίας μας και παράλληλα να υποβληθεί αίτηση χρηματοδότησης από το γνωστό χρηματοδοτικό πρόγραμμα του "Πράσινου Ταμείου" «Αστική αναζωογόνηση 2012-2015» που φωτογραφίζει ένα συγκεκριμένο μέτρο που συσχετίζεται με τις παράκτιες ζώνες ποταμιών.

Αυτό είναι η εισήγηση και παρακαλώ για ερωτήσεις και τοποθετήσεις. Είναι 900 μέτρα περίπου διαδρομής με υλικά χωμάτινα και ξύλινα. Χωρίς ηλεκτροφωτισμό.

ΜΠΕΧΡΑΚΗΣ: Γιατί για παράδειγμα δεν προχωράτε σε μια μελέτη πως θα υπερασπίσουμε αυτό το φυσικό σύστημα που είναι ο Άρις, παρόχθια κλπ και κάνετε το ποδηλατόδρομο στο συγκεκριμένο σημείο; Δηλαδή γιατί δεν φέρνετε ένα έργο το οποίο να θωρακίσει τον ποταμό Άρι από τις καταπατήσεις, από την αλλοίωσή του, τον παρόχθιο, γιατί πρόκειται για μια αλλοίωση αυτό που κάνετε ας είναι ποδηλατόδρομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Αλλοίωση;

ΜΠΕΧΡΑΚΗΣ: Είναι αλλοίωση γιατί δεν ήταν έτσι το ποτάμι. Θα βάλετε και πλατάνια λέτε. Χαίρομαι. Να βάλουμε και πλατάνια να βάλουμε ότι θέλετε. Έχει άποψη η υπηρεσία; Έχετε προσανατολίσει τις μελέτες για να το θωρακίσουμε αυτό το ποτάμι το οποίο είναι ένας υδάτινος χώρος, είναι ένα φυσικό κάλλος, έχει μια συγκεκριμένη λειτουργία στην περιοχή ή είπατε στην υπηρεσία "κάντε μου τον ποδηλατόδρομο από εκεί μέχρι εκεί, φτιάξτε και μια εξέδρα" και θέλετε και μάλιστα και χωρίς να μπορούμε να διαβάσουμε εμείς τίποτα, να το περάσετε κιόλας και αυτό να το εγκρίνουμε σαν Δήμος;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Θα το συζητήσουμε και στο Δημοτικό Συμβούλιο. Κύριοι συνάδερφοι απλά θα σας πω ένα πράγμα, ότι ο ποταμός Άρις νομίζω ότι οι παλαιότεροι το ξέρουν και ο συνάδερφος εδώ, είναι ένα τεχνικό ποτάμι. Ένα ποτάμι το οποίο το κατασκευάσαμε έτσι, δεν είναι Πάμισος.

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ: Η υφιστάμενη κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Το έχουν κατασκευάσει. Τώρα, κάναμε αυτή την παρέμβαση για να μπορέσουμε να κάνουμε... Μακάρι να κάναμε έναν πεζόδρομο ο οποίος να πήγαινε μέχρι επάνω – επάνω, μέχρι τις εκβολές του φράγματος του Άρι. Κάνουμε μια απαρχή για να μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε και να προβάλουμε το Ιερό του Ποσειδώνος μαζί με την παρόχθια ζώνη. Φυσικά πρώτα απ' όλα οι υπηρεσίες και οι περιβαλλοντολογικές μελέτες και οι αρμόδιοι φορείς θα επιλέξουν τα υλικά και θα επιλέξουν τον τρόπο και το βαθμό παρέμβασης στο συγκεκριμένο έργο. Δεν είναι ο Χρήστος ο Ριζάς ή ο Ανδρέας ο Καραγιάννης ή ο Νιάρχος, είναι οι υπηρεσίες και μέσα από τις διαδικασίες που προβλέπονται από το νόμο. Διαβουλεύσεις, συμβούλια και φυσικά η ΕΠΑΕ, ήδη έχει εγκριθεί και από ΕΠΑΕ πρέπει να σας πω ομόφωνα, αρχαιολογικά συμβούλια κλπ. Δεν είναι ένα έργο που εμείς ερχόμαστε και λέμε "κάνουμε αυτό". Έτσι; Και ξέρετε ότι είναι πολύ αυστηροί οι περιβαλλοντικοί όροι αλλά και η γνωμοδότηση της αρχαιολογίας. Τοποθετήσεις. Ο κ. Δικαιουλάκος.

ΝΙΑΡΧΟΣ: Τι είπατε για τον Άρι; Το ποτάμι είπατε ότι είναι τεχνικό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Το κάτω μέρος του ποταμού είναι τεχνητό. Ναι, το έχουν κατασκευάσει τη δεκαετία του '60. Τις εκβολές.

ΦΩΝΗ: Από ψηλά μέχρι τις εκβολές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Δεν ξέρω πόσα χιλιόμετρα, τουλάχιστον δύο χιλιόμετρα μέσα.

ΝΙΑΡΧΟΣ: Και δεν φτάνανε τα νερά στη θάλασσα, σταματάγανε εκεί πέρα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Πρέπει, πρέπει να πέφτανε στον ποταμό Πάμισο.

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Θα σας πω εγώ που πέφτανε.

ΝΙΑΡΧΟΣ: Γιατί εμείς πηγαίναμε στις πηγές και κολυμπάγαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Μια κουβέντα να μας πει ο κ. Αθανασόπουλος που πηγαίνανε.

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Εκεί που μένω τώρα ερχότανε η Λαγκάδα. Έσπαζαν όταν ερχόταν πλημμύρα και πλημμύριζε όλος ο κάμπος και κυκλοφορούσαμε με τα καΐκια και ξεθύμαινε εκεί που είναι το αντλιοστάσιο του ΓΟΕΒ ή όπου έβρισκε και πήγαινε στη θάλασσα. Μέσα από τις αποστραγγιστικές τις παλιές, Λυγδού, Χάντακα του ...*(δεν ακούγεται)*... κτλ. Ισοπέδωνε τα πάντα. Αυτό το ποτάμι εμάς μας κατέστρεψε την περιουσία μας, γύρω στα διακόσια στρέμματα χάσαμε από τις πλημμύρες. Δυστυχώς. Με καΐκι κυκλοφορούσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Πάμε τοποθετήσεις.

ΔΙΚΑΙΟΥΛΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδερφοι ήθελα να καταδείξω δύο ζητήματα με βάση το θέμα.

Το ένα θέμα που ήθελα να τονίσω είναι ότι υπάρχει ένα έλλειμμα συνεργασίας μεταξύ των Δήμων. Δηλαδή στην προκειμένη περίπτωση δεν υπάρχει όραμα για την περιοχή μεταξύ Άρι και Παμίσιου. Θα έπρεπε κατ' εμέ και θέλω να πιστεύω ότι ήρθε η μεγάλη στιγμή που μπορούν να συνεργαστούν οι Δήμοι Καλαμάτας και Μεσσήνης για την ανάπτυξη μιας μεγάλης γεωγραφικής περιοχής μεταξύ των ποταμών Άρι και Παμίσιου. Και μακροπρόθεσμος στόχος θα πρέπει να είναι ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη αστικών νησίδων για την προώθηση της Πράσινης Ανάπτυξης, να δημιουργήσουμε δηλαδή μια πράσινη πόλη - πάρκο που θα προσελκύει τουρίστες, νέους και παιδιά στα θεματικά οικολογικά διαδραστικά εκπαιδευτικά πάρκα τα οποία θα επικοινωνούν μεταξύ τους με ηλεκτροκίνητα οχήματα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και μέσα από υδάτινα κανάλια που θα δημιουργηθούν για να κάνουν μικρές περιηγήσεις και να ξεναγηθούν στο παρθένο οικοσύστημα της περιοχής, να ψαρέψουν νόστιμα χέλια όπως παλιά ή να αγοράσουν πιστοποιημένα χέλια από τον τοπικό συνεταιρισμό της περιοχής του Παμίσιου. Για την προβολή των περιοχών του Παμίσιου και του Άρι να δημιουργηθούν ποδηλατόδρομοι, πράσινα μονοπάτια, ενημερωτικά περίπτερα, τόσο από οικολογικές οργανώσεις όσο και από τις εφορίες αρχαιοτήτων για να ενημερώνουν τους επισκέπτες για τα αρχαιολογικά ευρήματα στα Ακοβίτικα και του ποταμού Παμίσιου.

Άρα το "Πράσινο Ταμείο" κε Πρόεδρε θα περίμενα αν υπήρχε πραγματικά η διάθεση για μια σοβαρή ανάπτυξη της περιοχής, του "φιλέτου", γιατί για μένα είναι "φιλέτο" σε εισαγωγικά για το μέλλον της περιοχής μας, η Καλαμάτα έχει αναπτυχθεί ανατολικά, το κομμάτι αυτό πρέπει να προσέξουμε, να οραματιστούμε και να δημιουργήσουμε τις υποδομές εκείνες τις σωστές ώστε να βοηθηθεί η ανάπτυξη, είναι το κομμάτι μεταξύ Άρι και Παμίσιου.

Και το άλλο θέμα που θα ήθελα να τονίσω είναι ότι υπάρχουν ευρωπαϊκά προγράμματα, όπως τελευταία υπήρχε ένα πρόγραμμα το οποίο προέβλεπε τη λειτουργία μιας πολιτιστικής διαδρομής μεταξύ περιοχών της Μεσογείου με παράδοση την παραγωγή και διατροφική χρήση του ρυζιού. Προβλέπεται μάλιστα να διατεθούν 2.000.000 ευρώ σε ενέργειες που θα αποσκοπούν στην ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων καθώς και στον προσδιορισμό καινοτόμων μεθόδων για την προώθηση του βιώσιμου τουρισμού.

Εδώ βλέπουμε μια δεύτερη αδυναμία της Δημοτικής Αρχής να κάνει διακρατικές συνεργασίες. Από ότι γνωρίζω απέτυχε μια συνεργασία στο πρόγραμμα "Πολιτισμός 2007-2013" που ήτανε σε σχέση με το Φεστιβάλ Χορού. Υπάρχει ένα μεγάλο έλλειμμα, πρέπει να οργανωθεί στο Δήμο μας το ταχύτερο δυνατό μια υπηρεσία, να υπάρχουν δυο - τρεις επιστήμονες απ' αυτούς που ήδη υπάρχουν, έχουμε σοβαρούς επιστήμονες στο Δήμο της Καλαμάτας που γνωρίζω ότι έχουν γνώση με τα ευρωπαϊκά προγράμματα όπως ο κ. Φουρναράκης, έτσι ώστε πραγματικά όπως και άλλοι Δήμοι να μην αναφέρω ονόματα, να μπορούν να κάνουν διακρατικές συνεργασίες.

Άρα το ένα έλλειμμα που υπάρχει στο Δήμο μας είναι η συνεργασία με γειτονικούς Δήμους όπως ανέφερα με το Δήμο της Μεσσήνης και έκανα μια συγκεκριμένη πρόταση και το άλλο ότι υπάρχει ένα μεγάλο έλλειμμα σε διακοινοτικές συνεργασίες. Αυτά. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστώ. Μόνο που στις διακρατικές συνεργασίες ξέρετε πολύ καλά, ότι πηγή χρημάτων και χρήματα δεν υπάρχουν. Και πολλά μάλιστα δεν υπάρχουν.
Ο κ. Νιάρχος.

ΝΙΑΡΧΟΣ: Στο Δημοτικό Συμβούλιο θα τοποθετηθούμε.

ΜΠΕΧΡΑΚΗΣ: Να κάνω μια ερώτηση;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ο κ. Μπεχράκης.
Να ψηφίσουμε πρώτα; Άρα λοιπόν στο Δημοτικό Συμβούλιο θα τοποθετηθεί ο κ. Νιάρχος.

ΔΙΚΑΙΟΥΛΑΚΟΣ: Εμείς ψηφίζουμε "λευκό" από την άποψη ότι πρέπει να υπάρχει μια οργανωμένη παρέμβαση το κομμάτι και μια συνεργασία μεταξύ των Δήμων Μεσσήνης και Καλαμάτας για το "Πράσινο Ταμείο".

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Προτείνετε μια διαδημοτική συνεργασία.
Λευκό ο κ. Δικαιουλάκος. Ο κ. Νιάρχος.

ΝΙΑΡΧΟΣ: Παρών.

ΜΠΕΧΡΑΚΗΣ: Ο ποδηλατόδρομος θα παρθεί εκτός δρόμου, εκτός διατομής ή απάνω από το δρόμο θα παρθεί ο ποδηλατόδρομος ή από την όχθη του ποταμού;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Από την όχθη του ποταμού και μάλιστα...

ΜΠΕΧΡΑΚΗΣ: Όχι από την ασφαλτο δηλαδή, θα πάρετε από το χώμα από κει να κάνετε τον ποδηλατόδρομο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Από την ασφαλτο και προς τα μέσα και προς το ποτάμι.

ΜΠΕΧΡΑΚΗΣ: Και προς το ποτάμι. Όχι απάνω στο δρόμο λοιπόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Όχι.

ΜΠΕΧΡΑΚΗΣ: Δίπλα από το δρόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Δίπλα από το δρόμο και μάλιστα...

ΜΠΕΧΡΑΚΗΣ: Τα "μάγουλα" που λέμε του ποταμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Τα "μάγουλα". Και μάλιστα σε μερικά σημεία που δεν έχουμε τη δυνατότητα, είπαμε ότι θα κάνουμε μια εξεδρούλα, δηλαδή κάτι σαν ...*(δεν ακούγεται)*.

ΜΠΕΧΡΑΚΗΣ: Το κατάλαβα.

Η δεύτερη ερώτηση είναι: Είναι ομόφωνα από την Επιτροπή Αρχιτεκτονικού;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Εξ όσων γνωρίζω, ναι.

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ: Την έχουμε εδώ.

Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής με την ολοκλήρωση της διαλογικής συζήτησης, αφού λαμβάνει υπόψη της τα προαναφερόμενα, τη δήλωση ΛΕΥΚΗΣ ψήφου από το κ. Δικαιουλάκο και τη ΠΑΡΩΝ από τον κ. Νιάρχο, κατά πλειοψηφία,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι

Εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο την έγκριση της υπ' αριθμ. 67/2012 μελέτης του έργου με τίτλο: «Ανάπλαση της ανατολικής όχθης του ποταμού Άρι με δημιουργία πεζόδρομου – ποδηλατόδρομου», στη θέση Ακοβίτικα του Δήμου Καλαμάτας, προϋπολογισμού 379.292,16 € με ΦΠΑ και την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης του ως άνω έργου στο χρηματοδοτικό Πρόγραμμα του Πράσινου Ταμείου «Αστική Αναζωογόνηση 2012-2015» σε αντίστοιχο άξονα Προτεραιότητας και Μέτρο, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ. 34873/11-6-2012 εισήγηση του Τμήματος Μελετών της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου η οποία καταχωρείται στο ιστορικό της απόφασης αυτής.

Έτσι συντάσσεται αυτό το απόσπασμα πρακτικού το οποίο υπογράφεται όπως ακολουθεί :

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Χρήστος Ριζάς

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. Αδαμόπουλος Ιωάννης
2. Αθανασόπουλος Κων/νος
3. Δικαιουλάκος Βασίλειος
4. Καραγιάννης Ανδρέας

5. Μανδηλάρης Ιωάννης

6. Νιάρχος Αναστάσιος

Ακριβές Απόσπασμα
Καλαμάτα 14 Ιουνίου 2012
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΙΖΑΣ
(ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ)